Valiokunnan lausunto PuVL 1/2026 vp─ E 33/2025 vp

Puolustusvaliokunta

Valtioneuvoston selvitys: EU:n valkoinen kirja Euroopan puolustuksesta – valmius 2030

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selvitys: EU:n valkoinen kirja Euroopan puolustuksesta – valmius 2030 (E 33/ 2025 vp): Puolustusvaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä EJ 6/2025 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- EU-erityisasiantuntija Anna Kemppi, valtioneuvoston kanslia
- yksikön johtaja, puolustusasiainneuvos Karoliina Honkanen, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Jesse Kosonen, puolustusministeriö
- osastoesiupseeri, komentaja Tuomas Syvänen, Pääesikunta
- pääsihteeri Tuija Karanko, Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry

VALTIONEUVOSTON JATKOKIRJELMÄ

Ehdotus

Valkoisen kirjan toimeenpanoon keskittyvä komission ja EU:n ulkosuhdehallinnon yhteinen tiedonanto Rauhan säilyttäminen – Puolustusvalmiuden tiekartta 2030 julkaistiin 16.10.2025 (JOIN/2025/ 27 final). Instituutiot saivat toimeksiannon tiekartan laatimiseksi kesäkuun 2025 Eurooppa-neuvostosta puolustuksen Valkoista kirjaa seuranneissa päätelmissä. Tiekartassa tuodaan yhteen ja pyritään konkretisoimaan tavoittein ja aikatauluin Euroopan puolustusvalmiuden kehittämistä Venäjän uhkaan vastaamiseksi. EU:n ulkosuhdehallinto (EUH) ja komissio pyrkivät priorisoimaan työtä asettamalla jäsenmaille tavoitteita Euroopan suorituskykypuutteiden korjaamiseen ja laajoihin suorituskykytarpeisiin vastaamiseen niin kutsuttujen lippulaivahankkeiden kautta. Tiekartta jatkaa toimia Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi sekä liittää Ukrainan sotilaallisen tukemisen ja Ukrainan puolustusteollisen pohjan integroinnin Eurooppaan vahvasti osaksi Euroopan puolustuskyvyn kehittämistä.

Valmis
5.0

Valiokunnan lausunto PuVL 1/2026 vp

Valtioneuvoston kanta

Suomen kantoja EU:n puolustuksen valkoiseen kirjaan on muodostettu E-kirjeessä E 33/2025 vp, 29.4.2025. Suomen kantoja strategiseen kompassiin on määritelty tarkemmin UTP-kirjeessä (UTP 11/2020 vp) ja UTP-jatkokirjeissä (UTPJ 8/2021 vp, UTPJ 20/2021 vp ja UTPJ 14/2022 vp).

Edellä olevia kantoja tarkennetaan puolustusvalmiuden 2030-luvun tiekartan osalta seuraavasti:

Suomi tukee tiekartan tavoitteita ja painottaa, että EU:n ja jäsenmaiden tulee tiekartan toimeenpanon kautta sitoutua Euroopan puolustuksen kehittämiseen Venäjän muodostamaan pitkäaikaiseen ja jatkuvaan uhkaan vastaamiseksi. Toimien lähtökohtana tulee olla yhteisesti jaettu uhkaymmärrys, jotta jäsenmaiden kyky käydä pitkäkestoista korkean intensiteetin sodankäyntiä saavutetaan.

Suomi yhtyy tiekartassa esitettyyn näkemykseen, että EU:n ja jäsenvaltioiden tulee ottaa enemmän vastuuta omasta turvallisuudestaan ja puolustuksestaan. Euroopan puolustus edellyttää pelotteen kehittämistä eurooppalaisten suorituskykyjen vahvistamisen kautta.

Suomi katsoo, että yhteistoimintakyvyn, puolustusteollisuuden valmiuden ja puolustuksen resilienssin kehittämiseen vaaditaan kansallisten puolustusmenositoumusten toimeenpanoa ja EU:n rahoitusvälineitä. Suomi painottaa, että EU:n jäsenmaiden tulee sitoutua puolustusmenojen kasvattamiseen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Suomi korostaa, että tiekartan toimeenpanossa keskeistä on tukea jäsenmaita EU:n rahoitusvälineillä puolustusmateriaalituotannon kasvattamisessa, kysynnän ohjaamisessa, sotilaallisen huoltovarmuuden vahvistamisessa, sotilaallisen liikkuvuuden kehittämisessä, rajat ylittävän tutkimus- ja kehittämistoimintojen edistämisessä näihin kanavoituvan riittävän rahoituksen varmistamisella. Kriisitilanteisiin vastaamiseksi ja nopean toimeenpanon varmistamiseksi on tärkeää huomioida laaja-alaisesti eri rahoitusvaihtoehdot, mukaan lukien sekä nykyiseen että tulevaan monivuotiseen rahoituskehykseen liittyvät rahoitusmahdollisuudet.

Suomi katsoo, että Eurooppa-neuvoston antaman puolustusvalmiuden strategisen ohjauksen toimeenpanossa puolustusministereillä on keskeinen rooli konkreettisten suorituskykyhankkeiden, puolustusaloitteiden ja puolustuskykyä tukevan lainsäädännön tavoitteiden määrittelemisessä ja edistämisessä sekä neuvostossa että Euroopan puolustusvirastossa.

Suomi pitää tarkoituksenmukaisena, että Euroopan puolustusvirasto laatii tiekartassa esitetyn uuden puolustusvalmiuden vuosiraportin, joka esitellään kunakin vuonna lokakuun Eurooppa-neuvostossa. Suomi pitää tärkeänä, että raportointityössä hyödynnetään jo olemassa olevia työlinjoja, kuten puolustuksen vuosittaista arviointia (CARD) ja Pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY) kansalliset toimeenpanosuunnitelmia. Suomi pitää tärkeänä, että raportti käsiteltäisiin Euroopan puolustusviraston johtokuntarakenteissa ennen sen jakamista Eurooppa-neuvostolle. Suomi painottaa, että puolustusministereillä on neuvostossa keskeinen rooli raportin toimeenpanon seuraamisessa Eurooppa-neuvoston työn tukemiseksi.

Suomi tukee EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan vahvistamista maaliskuussa 2022 hyväksytyn strategisen kompassin mukaisesti. Suomi katsoo, että EU:n tulee kehittää omia kykyjään ehkäistä konflikteja, rakentaa rauhaa ja vahvistaa kansainvälistä turvallisuutta kokonaisvaltaisesti. Suomi tukee sotilaallisen ja siviilikriisinhallinnan sekä Euroopan rauhanrahaston hyödyntämistä Ukrainan ja muiden kumppanimaiden tukemisessa. Suomi korostaa tarvetta vahvistaa unionin kokonaisvaltaista varautumista mahdollisiin tuleviin kriiseihin ja hybridiuhkiin.

Sotilaalliset suorituskyvyt

Suomi katsoo, että tiekartan toimeenpanon priorisoitujen painopisteiden tulee olla EU:n itäreunassa ja toimien tulisi olla koordinoituja ja yhteensopivia Naton kanssa. Suomi pitää tärkeänä, että suorituskykyjen kehittämistä määritellään jäsenvaltioiden tarpeiden lähtökohdista. On keskeistä, että tiekartan toimeenpanossa jäsenmaat edistävät suorituskykyhankkeita ja hankintoja asevoimiensa tarpeisiin vastaamiseksi eurooppalaista yhteistyötä vahvistaen.

Suomi tukee tiekartassa tunnistettujen lippulaivahankkeiden edistämistä: Euroopan itäreunan puolustuksen vahvistaminen (Eastern Flank Watch), droonitorjuntakyky, ilmapuolustus sekä avaruuspuolustus. Samalla Suomi pitää keskeisenä edistää aiemmin sovittuja priorisoituja suorituskykyalueita, kuten maataistelukyky, merellinen ulottuvuus, sotilaallinen liikkuvuus sekä strategiset mahdollistajat, erityisesti avaruus ja kvanttiteknologia.

Suomi pitää niin sanottua johtovaltiomallia tarkoituksenmukaisena toimintatapana suurten yhteiseurooppalaisten lippulaivahankkeiden toimeenpanemiseksi, mutta painottaa, että toimintamallia tulee selventää jäsenmaiden vetovastuiden osalta. Maataistelukyvyn osalta Suomi tarkastelee mahdollista johtovaltioroolia yhdessä kumppanien kanssa.

Suomi katsoo, että itäisen sivustan vahvistamisen toimissa ja hankkeissa tulee ottaa huomioon Natossa tehtävä työ sekä keskittyä hankkeiden nopeaan toteuttamiseen ja suorituskykyjen käyttöönottoon. Itäisen sivustan puolustuksen vahvistaminen on Suomelle prioriteetti muun muassa EDIP-ohjelman suuren kokoluokan ylikansallisten yhteishankkeiden (EDPCI-hankkeet, European Defence Projects of Common Interest) toimeenpanossa.

Suomi korostaa, että itäisen sivustan puolustusta koskeva kokonaisuus on laaja, ja droonien sekä liikkeen estämisen lisäksi tulee ottaa huomioon laaja joukko muita tarvittavia suorituskykyjä. Suomi pitää keskeisenä, että itäisen reunan puolustuksen vahvistaminen, droonipuolustusaloite sekä ilmapuolustuksen vahvistaminen toteutetaan mahdollisimman toisiaan täydentäen. Suomi katsoo, että rahoitusta voisi kohdistaa myös olemassa olevien suorituskykyjen tuotannon ja hankintojen skaalaamiseen.

Suomi katsoo, että tiekartassa esitetyt aikataulut ja tavoitteet eurooppalaisista yhteishankinnoista ovat tarpeellisia, mutta jäsenmaiden puolustuksen suunnittelun toimeenpanon näkökulmasta haastavia. Suomi tukee kuitenkin vahvasti suorituskykyhankkeiden ja -hankintojen kiirehtimistä Euroopan puolustuksen vahvistamiseksi.

Suomi painottaa vahvaa eurooppalaista puolustusteollisuutta Euroopan puolustuksen vastuunkannon edellytyksenä huomioiden käynnissä oleva transatlanttisen puolustuksen taakanjaon muutos. Suomi tukee esityksiä Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukyvyn kehittämiseksi painottaen erityisesti tutkimus- ja kehittämistoimia, Pk-yritysten roolia sekä Euroopan innovointikyvyn kehittämistä.

Suomi katsoo, että komission tavoitteet puolustussektorin sisämarkkinoiden vahvistamiseksi ovat oikeasuuntaisia. Sisämarkkinoita tulisi ensisijaisesti vahvistaa avaamalla eurooppalaisia toimitusketjuja, vähentämällä yritysten hallinnollista taakkaa, sujuvoittamalla entisestään unionin sisäisiä puolustustarvikkeiden siirtoja ja nopeuttamalla hankintoja varmistamalla kuitenkin yritysten tasapuoliset osallistumismahdollisuudet hanketasolla.

Suomi pitää myönteisenä, että komissio kiinnittää huomioita puolustusalalle kriittisten raaka-aineiden saatavuuden parantamiseen.

Suomi painottaa, että komission ehdotus monitoroida teollisuuden vahvistamista priorisoiduilla suorituskykyalueilla ei ole sitova ja kiinnittää huomiota tähän liittyviin herkkyyksiin.

Ukrainan tukeminen

Suomi tukee työtä EU:ssa Ukrainan turvallisuusjärjestelyjen vahvistamiseksi. Suomi tukee tiekartassa esitettyjä toimia, joilla vahvistetaan EU:n sitoutumista Ukrainan turvallisuuteen pitkällä aikavälillä.

Hallitusohjelman mukaisesti Suomi sitoutuu voimakkaasti tukemaan Ukrainaa ja sen jälleenrakentamista ja on avoin erilaisille rahoitusratkaisuille Ukrainan tukemiseksi. (E 73/2025 vp)

Suomi suhtautuu rakentavasti pyrkimyksiin käyttää Venäjän keskuspankin pysäytettyjä varoja Ukrainan tukemiseksi. Ensisijaisena vaihtoehtona Suomi kannattaa ja edistää malleja, joissa varojen käyttö sidotaan Venäjän korvausvelvoitteen täyttämiseen. (UTPJ 23/2025 vp.)

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä

(1) Komission ja EU:n ulkosuhdehallinnon yhteinen valkoinen kirja EU:n puolustusvalmiudesta vuoteen 2030 mennessä julkaistiin 19.3.2025. Puolustusvaliokunta on käsitellyt tätä asiakokonaisuutta lausunnossaan PuVL 2/2025 vp. Valkoisen kirjan toimeenpanoon keskittyvä komission ja EU:n ulkosuhdehallinnon yhteinen tiedonanto Rauhan puolesta – puolustusvalmiuden tiekartta 2030 julkaistiin 16.10.2025. Nyt käsillä oleva valtioneuvoston selvitys syventää ja konkretisoi aiemmin tehtyjä linjauksia EU:n puolustuskyvyn kehittämisestä.

(2) Valkoisen kirjan ja puolustuksen tiekartan tavoitteena on vahvistaa Euroopan puolustusta vuoteen 2030 mennessä. Taustalla vaikuttavat erityisesti Venäjän muodostama pitkäaikainen

uhka ja Ukrainan sota. Tavoitteena on, että Eurooppa pystyy puolustamaan itseään paremmin, toimii yhtenäisemmin ja kantaa enemmän vastuuta omasta turvallisuudestaan yhteistyössä Naton kanssa.

Tiekartan tavoitteet

(3) Tiekartan mukaan EU:n rahoitusta tulisi käyttää muun muassa aseiden ja puolustustarvikkeiden tuotannon lisäämiseen, huoltovarmuuden parantamiseen, sotilaallisen liikkuvuuden kehittämiseen sekä tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Näin pyritään parantamaan Euroopan valmiuksia varautua kriiseihin sekä tarvittaessa pitkäkestoiseen ja vaativaan sotilaalliseen toimintaan.

(4) Puolustusteollisuuden osalta valtioneuvosto pitää tärkeänä, että Euroopalla on vahva oma teollinen perusta. Tämä edellyttää panostuksia tutkimukseen, kehitykseen ja innovaatioihin sekä sitä, että myös pienet ja keskisuuret yritykset voivat osallistua. Lisäksi puolustustarvikkeiden kauppaa EU:n sisällä pyritään sujuvoittamaan ja nopeuttamaan, ja huomiota kiinnitetään myös puolustusteollisuudelle tärkeiden raaka-aineiden saatavuuteen. Puolustusvaliokunta on puolustusselonteosta antamassaan mietinnössä (PuVM 5/2025 vp, kpl 152–164) kattavasti arvioinut sitä, miten puolustusteollista kykyä EU-alueella tulee kehittää.

(5) Tiekartassa nostetaan esiin useita keskeisiä painopisteitä, kuten ilma- ja ohjuspuolustus, droonien kehittäminen ja niiden torjunta, itäisen Euroopan puolustuksen vahvistaminen sekä avaruuspuolustus. Lisäksi kehitetään maavoimia, meripuolustusta, kyberpuolustusta, sotilaallista liikkuvuutta, tekoälyn käyttöä ja elektronista sodankäyntiä. Valtioneuvosto korostaa kannassaan erityisesti itäisen sivustan puolustusta, koska se on Suomen turvallisuuden kannalta keskeinen kysymys.

(6) Valtioneuvosto toteaa kannassaan pitävänsä niin sanottua johtovaltiomallia tarkoituksenmukaisena toimintatapana suurten yhteiseurooppalaisten lippulaivahankkeiden toimeenpanemiseksi painottaen kuitenkin, että toimintamallia tulee selventää jäsenmaiden vetovastuiden osalta. Maataistelukyvyn osalta Suomi tarkastelee mahdollista johtovaltioroolia yhdessä kumppanien kanssa.

(7) Puolustusvaliokunta pitää tiekartassa valittuja painopistealueita oikeina, ja ne ovat hyvin linjassa sen kanssa, mitä kyvykkyyksiä Puolustusvoimat Suomessa itsekin kehittää. Valiokunta pitää myönteisenä Suomen tavoitetta tavoitella johtovaltioroolia maataistelukyvyn osalta.

(8) On tärkeää varmistaa, että myös pienemmillä yrityksillä on pääsy näihin lippulaivahankkeisiin, jottei rahoitus kohdennu vain suuryrityksille. Puolustusrahoituksesta on voitava rahoittaa isojen lippulaivahankkeiden lisäksi myös pk- ja start-up-yritysten toimintaa, olipa kyse uuden suorituskyvyn rakentamisesta, aiempien tutkimustuotteiden tuotteistamisesta tai kokonaan uusista innovaatioista ja T&K-toiminnasta.

(9) Valiokunta pitää välttämättömänä, että puolustusalan ja kaksikäyttötuotteita valmistavien pk-yritysten innovaatiotoimintaa tuetaan aiempaa paremmin. Tämä edellyttää markkinoille pääsyn helpottamista muun muassa sääntelyä kehittämällä ja keventämällä sekä sen

varmistamista, että puolustushallinto omien resurssiensa puitteissa tukee alan yrityksiä. Valiokunta toteaa, että Puolustusvoimien antama referenssi on käytännössä välttämätön edellytys vientimarkkinoiden avautumiselle. Puolustusvoimilta tämä vaatii aiempaa enemmän panostuksia hankintaosaamiseen. Perinteisesti Suomi on tehnyt vain kansallisia hankkeita ja monikansalliset hankkeet ovat olleet poikkeuksia (esimerkiksi NH90-helikopterihankinta). Nykyisessä turvallisuustilanteessa ja transatlanttisen suhteen ollessa muutoksessa Euroopan maiden on välttämätöntä nostaa ylös omaa puolustuskykyään. Käytännössä tämä tarkoittaa puolustushankintojen kohdentamista enenevässä määrin alan eurooppalaisiin yrityksiin, myös yhteishankintojen yleistymistä, johon Euroopan unionin eri puolustusalan ohjelmat myös vahvasti ohjaavat (esimerkiksi SAFE-rahoitusmekanismi). Valiokunta katsoo lisäksi, että eurooppalaisten kyvykkyyksien kehittäminen tuo varmuutta myös sotilaalliseen huoltovarmuuteen.

(10) G2G-vientimalli (Government-to-Government) on noussut yhä keskeisemmäksi välineeksi suomalaiselle puolustusteollisuudelle vientikauppojen toteuttamisessa ja kilpailukyvyn parantamisessa. Tässä mallissa puolustusmateriaaleja ei myydä suoraan yritykseltä ulkomaiselle asiakkaalle, vaan Suomen valtio toimii aktiivisena osapuolena ja virallisena sopimuskumppanina kohdemaan hallituksen kanssa. Tämä tuo mukaan poliittisen tuen, viranomaisvastuun sekä strategisen yhteistyön elementin, joka voi olla ratkaiseva tekijä etenkin isojen tai poliittisesti sensitiivisten hankkeiden kohdalla.

(11) Valiokunta korostaa, että Suomelle G2G-malli on erityisen tärkeä, koska se tasapainottaa pienemmän valtion asemaa kilpailtaessa suurten maiden tukemien toimijoiden kanssa. Esimerkiksi Ranska, Yhdysvallat ja Ruotsi ovat perinteisesti käyttäneet vahvoja valtiojohtoisen viennin rakenteita tukemaan omia puolustusyrityksiään. Ilman vastaavaa mekanismia suomalaiset yritykset jäävät helposti altavastaajiksi, sillä monissa maissa odotetaan, että suurissa puolustuskaupoissa myös lähtömaan hallitus seisoo toimituksen takana ja antaa sille poliittisen takuun. Valiokunta kiirehtii toimintamallin saamista valmiiksi vielä tämän vaalikauden aikana.

EU–Nato-yhteistyö puolustuskyvyn kehittämisessä

(12) Valtioneuvoston mukaan EU-maiden tulee sitoutua kasvattamaan puolustusmenoja sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Valiokunta toteaa, että Naton huippukokouksessa kesällä 2025 linjattiin, että Nato-maiden tulee käyttää puolustukseen 3,5 prosenttia bruttokansantuotteesta ja 1,5 prosenttia puolustuskyvyn kehittämistä koskeviin muihin hankkeisiin vuoteen 2035 mennessä. Pääministeri Orpon hallitus on linjannut, että Suomi nostaa puolustusmenonsa kolmeen prosenttiin vuoteen 2029 mennessä.

(13) Valtioneuvosto painottaa, että EU:n puolustuksen kehittäminen tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä Naton kanssa. EU:n toimet eivät ole vaihtoehto Natolle, vaan niiden on tarkoitus täydentää Naton toimintaa ja vahvistaa eurooppalaista osuutta yhteisestä puolustuksesta. Erityisesti itäisen Euroopan puolustuksen vahvistamisessa on tärkeää, että EU:n ja Naton suunnitelmat ovat keskenään yhteensopivia. Valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston näkemyksiin. Sekä unionilla että Natolla on eurooppalaisen puolustuskyvyn rakentamisessa omat vahvuutensa, ja yhteistyötä on mahdollista tehdä tavalla, jossa vältetään päällekkäistä työtä. EU:n osalta tämä tarkoittaa esimerkiksi kasvavia panostuksia sotilaalliseen liikkuvuuteen,

kyberturvallisuuteen sekä puolustusteollisen kyvyn ylösajoon unionialueella. Valiokunta toteaa, että Naton antamat standardit ja yhteensopivuustavoitteet antavat pohjan EU:ssa tehtävälle puolustusyhteistyölle.

(14) Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että Suomelle keskeiset Nato-liittolaiset, erityisesti Norja ja Iso-Britannia, mutta yhä kasvavassa määrin myös Kanada, saadaan maksimaalisesti mukaan erilaisiin EU-puolustushankkeisiin.

Ukrainan tukeminen

(15) Ukrainan tukeminen on selvityksen mukaan keskeinen osa Euroopan turvallisuutta. Valtioneuvosto sitoutuu tukemaan Ukrainaa pitkäjänteisesti ja on avoin erilaisille rahoitusratkaisuille. Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti myös siihen, että Venäjän jäädytettyjä varoja voidaan tietyin ehdoin käyttää Ukrainan tukemiseen. Lähtökohtana on, että Ukrainan puolustuskyvyn vahvistaminen parantaa samalla koko Euroopan turvallisuutta.

(16) Valiokunta painottaa, että valtioneuvoston on jatkettava määrätietoisesti sen linjan ajamista, että Venäjän jäädytettyjä varoja voidaan viipymättä käyttää Ukrainan sotilaalliseen ja taloudelliseen tukemiseen. Varojen käyttö antaisi Venäjälle myös selkeän viestin siitä, että se ei voi voittaa tätä sotaa.

Yhteenveto

(17) Valiokunta korostaa, että EU:n resursseja on kohdistettava niihin etulinjan maihin, joissa Venäjän uhka arvioidaan suurimmaksi. Suomen ja muiden Venäjän rajamaiden merkitys korostuu tässä tilanteessa.

(18) Monen pienen EU-maan, kuten Suomen, puolustusteollisuus perustuu pitkälti pk-yrityksiin. Ne eivät tuotantokykynsä puolesta kykene kilpailemaan globaalien suuryritysten kanssa, vaikka olisivatkin usein innovatiivisempia. Tämän vuoksi niiden pääsy Euroopan puolustusmarkkinoille on turvattava komission rahoitusmekanismeissa siten, että ne voivat toimia myös prime-rooleissa ja alkuperäisinä laitevalmistajina, eivät vain alihankkijoina.

(19) Komission suurempi rooli EU:n puolustuksen kehittämisessä on tervetullut, mutta samalla työnjaon komission ja jäsenmaiden kesken tulee olla selvä. Komissioon ei tule esimerkiksi rakentaa ylimääräisiä hallintorakenteita lippulaivahankkeilla rakennettavien suorituskykyjen hallinnoimiseksi ja ohjaamiseksi. Valiokunta korostaa, että suorituskykyjen kehittämisestä vastaavat jäsenmaat. Tiekartan toimeenpanossa on sen sijaan hyödynnettävä maksimaalisesti jo olemassa olevia EU-rakenteita, kuten pysyvää rakenteellista yhteistyötä, Euroopan puolustusvirastoa ja Euroopan puolustusrahastoa.

(20) Valiokunta huomauttaa, että viimeisen kolmen neljän vuoden aikana on luotu huomattava määrä erilaisia hankkeita, joilla unionimaiden puolustuskykyä pyritään parantamaan. Nämä hankekokonaisuudet muodostavat monimutkaisen kokonaisuuden, jota erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten on vaikea ymmärtää näiden pyrkiessä osallistumaan eri EU-ohjelmiin. Puolustushallinnon on yhdessä suomalaisen puolustus- ja ilmailuteollisuuden kattojärjestön

PIA:n sekä muiden keskeisten toimijoiden (esimerkiksi Business Finland) kanssa katsottava, miten yritysten markkinoillepääsyä ja kansainvälisiä vientipyrkimyksiä voidaan tukea nykyistä paremmin.

(21) Tiekartan toteutumista on tarkoitus seurata EU:ssa vuosittain erillisellä raportilla, jota käsitellään EU-maiden huippukokouksissa. Puolustusministereillä on keskeinen rooli siinä, että suunnitelmat etenevät käytännön hankkeiksi. Kokonaisuutena tiekartta asettuu johdonmukaisesti sen linjan jatkoksi, jota puolustusvaliokunta on jo lausunnossaan PuVL 2/2025 vp pitänyt perusteltuna EU:n ja Suomen puolustuksen vahvistamiseksi.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Puolustusvaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 13.2.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Heikki Autto kok
jäsen Miko Bergbom ps
jäsen Timo Furuholm vas
jäsen Hanna Holopainen vihr
jäsen Tomi Immonen ps
jäsen Riitta Kaarisalo sd
jäsen Pauli Kiuru kok
jäsen Jani Kokko sd
jäsen Juha Mäenpää ps
jäsen Hanna Räsänen kesk
jäsen Paula Werning sd
varajäsen Sari Tanus kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Heikki Savola